

Projektet formål

Projektet leverer specialviden om planteproduktion og husdyr samt håndtering af specifikke vilkår og rammer om landbrugsproduktionen. Projektets har til formål at sikre landmanden opdateret viden løbende gennem hele produktionsåret, idet der bl.a. er behov for at optimere produktionen med afsæt i klima og vækstbetingelser i løbet af vækstsæsonen.

Projektets resultater og forventede effekter

Der er i projektet udarbejdet redegørelser og artikler for en række nye, aktuelle og potentielle problemstillinger, som gjorde det muligt for landmændene at agere proaktivt og forfølge muligheder frem for at skulle reparere på opståede problemer. F.eks. blev der redegjort for risikoen for udvikling af resistens i ukrudt og svampe samt beskrevet tiltag, der kan forebygge resistensudviklingen. Der blev formidlet viden om udenlandske erfaringer med bekæmpelse af skadegørere og perspektiverne under danske forhold. Der blev løbende i vækstperioden udarbejdet information om det aktuelle behov for at bekæmpe skadevolderne.

Ovenstående informationer og vejledninger byggede bl.a. på den diagnosticering, der blev foretaget i "skadestuen" af sygdomme på plantemateriale indsendt fra hele landet. Der blev gennemført en særlig formidlingsindsats vedr. gulrust i økologisk triticales og hvede. Denne formidling gjorde det muligt for landmændene at træffe afgørende beslutninger i en vækstsæson med meget tidlige og kraftige angreb.

I relation til markbruget på såvel konventionelle som økologiske kvægejendomme blev der formidlet viden, der bl.a. skulle understøtte en forenkling og optimering af foderproduktionen, herunder etablering, høst og lagring af grovfoderafgrøderne. Endvidere blev der formidlet ny viden om forsuring af gylle samt betydningen for udbyttet af tung trafik i marken. De udarbejdede råd og vejledninger byggede både på biologisk-tekniske analyser og på produktionsøkonomiske redegørelser.

Den opnåede viden i projektet blev anvendt både i det konventionelle og det økologiske landbrug. Dog blev den specielle viden om kemiske plantebeskyttelsesmidler og uorganiske handelsgødninger udelukkende benyttet i det konventionelle landbrug.

I projektet er der formidlet nyheder i form af ny lovgivning og nye afgørelser samt fortolkninger af disse for et bredt udsnit af den lovgivning, der regulerer landbrugsvirksomheden. Særligt fokus på effektiv formidling af nyheder vedr. den lovgivning, der regulerer landbrugsvirksomhedens rolle som miljø- og naturforvalter samt det retlige grundlag for div. støtteordninger til dette er en forudsætning for at landbrugsvirksomheden samt miljøet og naturen opnår de ønskede effekter af div. regler og ordninger. Projektaktiviteterne forventes derfor alt andet lige at resultere i en hurtigere tilpasning til fordel for både landbrugsvirksomheden samt miljøet og naturen. Der har også været særligt fokus på formidling og fortolkning af sociale-, arbejdsmarked- og ansættelsesforhold. Herunder har der været særligt fokus på selvstændige og medarbejdende ægtefæller i mindre virksomheder samt personer med nedsat arbejdsevne. Dette med henblik på at styrke såvel den daglige drift af landbrugsvirksomheden samt de strategiske overvejelser om virksomhedens fremtid. Projektaktiviteterne forventes derfor alt andet lige at resultere i at landmanden både som selvstændig erhvervsdrivende og som ansvarlig arbejdsgiver lever op til samfundets krav.

Specialviden om svineproduktion er ligeledes bearbejdet og gjort tilgængeligt for svineproducenter, rådgivere, firmaer mv. Projektet har således aktiv bidraget til at fastholde dansk svineproduktion i verdenseliten med henblik på produktivitet, fødevarekvalitet og – hygiejne.

Projektets aktiviteter

Projektet består af tre delaktiviteter, der alle skal sikre, at den enkelte landmand via sin lokale rådgiver eller ad direkte vej får tilegnet sig et opdateret og sikkert beslutningsgrundlag til de lavest mulige omkostninger.

1. Specialviden om planteproduktion

Der blev i projektet indsamlet, ajourført og videreformidlet ny viden inden for planteproduktionen baseret på såvel national som international ny viden. I takt med implementeringen af Regeringens plan for Grøn Omstil-

---

---

ling sker der en løbende ændring af rammebetingelserne, hvilket øger behovet for at skaffe og videreformidle viden om, hvordan landmanden på én gang kan efterleve de nye betingelser og opretholde en acceptabel indkomst. De stærkt svingende afgrødepriser forstærkede yderligere behovet for formidling af opdateret viden. I relation til markdriften var formålet at optimere den samlede produktion ud fra følgende delområder: 1) Korn og andre salgsafgrøder; 2) Grovfoderproduktion; 3) Gødskning og kulturteknik; 4) Plantebeskyttelse; 5) Maskiner og redskaber og 6) Produktionsøkonomi. Der har været en løbende dialog med forskerne på universiteterne, såvel om nye forskningsresultater som behov for forskning med udgangspunkt i de problemstillinger, der løbende har vist sig. På det økologiske område har der været en tæt dialog om gulrust i hvede og triticale, da der var meget tidlige og kraftige angreb i foråret 2012.

2. Specialviden om produktion, rammer og krav

I projektet er der formidlet nyheder i form af ny lovgivning og nye afgørelser samt fortolkninger af disse for et bredt udsnit af den lovgivning, der regulerer landbrugsvirksomheden. Formidling af nyheder er sket som artikler og notater. Der har været særligt fokus på formidling af nyheder vedr. den lovgivning, der regulerer landbrugsvirksomhedens rolle som miljø- og naturforvalter samt det retlige grundlag for div. støtteordninger til dette. Der har også været særligt fokus på formidling og fortolkning af sociale-, arbejdsmarked- og ansættelsesforhold. Herunder har der været særligt fokus på selvstændige og medarbejdende ægtefæller i mindre virksomheder samt personer med nedsat arbejdsevne.

I projektet er udviklet værktøjer til effektiv ledelse i landbrugsvirksomheden. Der er udviklet modeller til lederdialog og til hvordan identificerede optimeringsmuligheder omsættes til værdiskabende aktiviteter i virksomheden. Værktøjer og modeller er udviklet i samarbejde med og formidlet via ledelses-, fag- og learrådgivere i rådgivningsvirksomhederne.

I projektet er der formidlet faglig specialviden målrettet hestesektoren vedrørende avl, fodring, sundhed, staldindretning og velfærd – herunder hestevelfærd og opstaldning. Der er gennemført teknisk bistand i forbindelse med ændringer i krav til opstaldningsforholdene, anskaffelse af nyt staldinventar, etableret nye foldanlæg m.m. Disse ændringer i staldforholdene har økonomisk tyngde for de mange hestesteder og det er således væsentligt at kunne tilbyde en uvildig faglig rådgivning på området. Rådgivningen har også fokuseret på en effektivisering af den daglige pasning af dyrene. Herunder at byggerierne er fleksible, således at stalden relativt let kan ændres til andre formål.

3. Specialviden om husdyrproduktion

Under projektet er energivurderingssystemet i relation til EFOSi-analysen evalueret på baggrund af en stor additivitetstest på råvarer og færdigfoder. Desuden er der indarbejdet ny anbefaling af 2 x formaling af korn før analyse og næringsstoffer i årets korn er fastlagt ligesom næringsstofnormerne til svin er evalueret. Desuden er sammenhængen mellem foderfedtets og spækkets kvalitet evalueret og et forslag til håndtering af problemstillingen i foderoptimeringsprogrammerne er udviklet.

I projektet er der også gennemført

- Udarbejdelse af beregninger vedr. økonomi i danskdyrkede proteinafgrøder på baggrund af fodringsforsøg og dyrkningsforsøg.
- Beregninger vedr. økonomi i kernemajs, herunder dyrkning på planteavlsbedrifter med henblik på salg.
- Vurdering af viden vedr. slagtesvins potentiale ved optimal fodring - ud fra potentialet i forhold til avlsresultater og i relation til foderstyrke, blandingssammensætning, energi- og aminosyreindhold samt formalingsgrad.
- Indarbejdelse af foderstofflovgivning og regler vedr. foderhygiejne i manualer til svineproducenter.

Formidling og videndeling vedr. projektet

Formidling og videndeling vedr. Svineproduktion

På VSP's hjemmeside er udgivet flg. publikationer: "Næringsindhold i korn fra høsten 2012" Notat nr. 1226, "Anbefalede tabelværdier for korn til planlægning af nyt sortiment" notat 1211, "Ændringer i normer for næringsstoffer" notat 1207 og "Indhold af energi i færdigfoder" Erfaring nr. 1202.

Håndbog til Driftsplanlægning er opdateret og udgivet i 2012 udgivet gennem Landbrugsforlaget.

Der er afholdt og offentliggjort indlæg på: Plantekongres 11./1., Fodringsseminar 19./4., Fagligt Nyt for rådgivere og dyrlæger 19.-20./9., Kongres for Svineproducenter 23.-24./10., Dansk Veterinær Hyologisk Selskab

---

1./11., Økologisk temadag 20./11, Temagruppe Ernæring 17./11., samt på diverse mindre eller lokale møder. Desuden er der publiceret en række artikler i fagpressen.

Andre materiale og publikationer fra projektet er offentliggjort ifm. faglige kongresser, i fagmagasiner mv. og kan samlet ses på; <http://projektfinansiering.vfl.dk/Promilleafgiftsfonden/2012/Sider/default.aspx>

Projektansvarlig

Kirsten Klitgaard, tlf. 8740 5402, e-mail: krk@vfl.dk

Stine Hjarnø Jørgensen, tlf. 8740 5176, e-mail: shj@vfl.dk
